

سازماندهی و ترکیبات واحدهای ژاندارمری

قابل توجه بازدید کنندگان گرامی: بعلت کثرت مطالب در آرشیو ما، این بخش هر چند نگاه یکبار تکمیل و تصحیح میگردد. لطفا مجددا از این بخش در ماههای آینده دیدن فرمائید. آخرین تغییر در تاریخ: 25/6/2003

ژاندارمری دارای ۳۳ هنگ در چهارچوب ده ناحیه تحت فرماندهی انجام وظیفه مینمود که تمامی این واحدها به جدیدترین وسایل و تجهیزات ممکن مجهز بودند. فرماندهی ژاندارمری کل را یک نفر سپهبد برعهده داشت و فرماندهی هر ناحیه بر حسب اهمیت استان یا یک سرلشکر یا سرتیپ بود. در ترکیبات صنفی ژاندارمری، هر شش ژاندارم تشکیل یک جوخه را میداد که در نقاط دور دست و تقریبا در نواحی خالی از سکنه در پست ها و پاسگاههای خود خدمت میکردند و هر چند پاسگاه تشکیل یک گروهان و هر چند گروهان تشکیل یک هنگ را میداد. در بعضی از مناطق بخصوص نواحی ای که با مسئله قاچاق بیشتر درگیری وجود داشت، ژاندارمری دارای گردانهای مستقلی بود که مستقیما تابع ناحیه فرماندهی مربوطه خود اداره میگردد.

تمامی واحدهای ژاندارمری با دستگاههای مدرن بی سیم با مراکز واحدهای خود در تمام شهرستانها، محل استقرار گروهانها و دیگر پادگانهای سراسر کشور ارتباط دائم داشته و فرمانده کل میتوانست هر آن با اقصی نقاط کشور تماس گرفته و دستورات لازم را بدهد و نیز تمام حوادث قابل توجه بوسیله همین مراکز بی سیم بطور سریع بحض و قوق به استحضار فرمانده کل میرسد.

پلیس راه ژاندارمری:

بنابه فرمان اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر تامین امنیت و پیش گیری از عملیات بزهکاران و همچنین تعقیب مجرمین در جاده های خارج از شهر برطبق مقررات مصوبه بعهد ماموران ژاندارمری گذاشته شد و اداره پلیس راه از شهربانی منتزع و به ژاندارمری کل کشور ملحق گردید و تعدادی از افسران پس از طی دوره پلیس راه در مراکز مربوطه بخدمت گمارده شدند که با این ترتیب حفظ و حراست راههای کشور در تمام اوقات و همچنین رسیدگی بجرائم و تخلفاتی که به نگاهداری و امنیت راهها لطمه و ضرر وارد ساخته و عبور و مرور را مختل مینمود بر عهده ماموران پلیس راه ژاندارمری گذاشته شد.

مرزبانی و واحد دریائی:

در زمان فرماندهی تیسمار سرلشکر ضرغامی کادر سرحدی ضمیمه ژاندارمری گردید. امور مرزبانی کشور که وظیفه اش حفاظت و حراست مرزها بود و گارد مسلح گمرک که مخصوص مبارزه با قاچاق و قاچاقچیان بود و هر دو حائز کمال اهمیت بودند مرور زمان ضمیمه ژاندارمری کل کشور شدند و این واحدها با داشتن یک ناگروه و گردانهای ساحلی مرکب از ناوچه های تندرو و کرانه ای و چند فروند قایق موتوری در جنوب کشور با کمال قدرت از قاچاق در مرزها جلوگیری میکردند. پایگاه این نیروی دریائی کوچک در خسروآباد (آبادان) قرار داشت.

واحد هوایی ژاندارمری:

ژاندارمری کل کشور دارای یک گردان هوایی مرکب از هلی کوپتر و هواپیماهای سبک بود که وظایفی چون امور نقل و انتقالات مربوطه و یا عبور و مرور جاده های بین شهری و حمل مجروحین در سوانح مختلف را به انجام میرساند که کلیه این واحدهای پروازی بوسیله بی سیم دائما با مراکز ژاندارمری در ارتباط بودند. مرکز این گردان هوایی در پایگاه قلعه مرغی تهران قرار داشت.

سازمان دفاع غیرنظامی:

سازمان دفاع غیرنظامی کشور بموجب قانون مصوب بهمن ۱۳۳۷ در کشور تاسیس شد و آئین نامه اجرائی آن در اسفنده ماه ۱۳۳۹ تهیه و بتصویب دولت رسید. سازمان مرکزی دفاع غیرنظامی بصورت یک مرکز آموزشی بود و مانند اکثر ممالک علاوه بر تشکیل سرپرستها در کلیه وزارت خانه ها و تاسیسات دولتی و ملی حتی در کشورهای هم پیمان ایران هر کدام حداقل پنج مدرسه دفاع غیرنظامی داشت. هدف این سازمان حفاظت جان و مال افراد از آسیب سوانح و آشنا ساختن مردم بامور خاموش کردن آتش سوزی های سبک و کوچک و فن نجات، سبک برداشتن آوارها، تعمیرات اولیه مربوط به شبکه آب، برق و تلفن، فراگرفتن تعلیمات مربوط به کمکهای اولیه بهداشتی و تمرین عملیات نجات سنگین بود.

یونیفورم و درجات:

در آغاز تشکیل این واحد نظامی، افسران، درجه داران و افراد امنیه (تا اولین سالهای نخستین سلطنت شاهنشاه آریامهر) لباس آبی رنگ روشن میپوشیدند که تا اندازه ای شبیه یونیفورم های فرانسوی ها بود که بعدها لباس آنها برنگ لباس افراد ارتش شاهنشاهی درآمد. درجات نظامی آنان هم با ارتش فرقی نداشت و فقط علامت مخصوص ژاندارمری کل کشور (مثلث آبی رنگ در بخه های یونیفورم) فرق مشخص آنها با افراد ارتش بود. کلیه افسران ژاندارمری دارای واكسیل آبی رنگ بودند ولی افسرانی که دوره دانشگاه جنگ را طی کرده بودند مانند افسران ارتش از واكسیل سفید رنگ استفاده میکردند.

مراکز آموزشی و تعلیماتی ژاندارمری:

از سال ۱۳۰۴ بتدریج تحولی در اداره امنیه کل مملکتی ایجاد گردید و آموزشگاه ستوانی، استواری و بعدا امور مالی و در سال ۱۳۱۷ دانشکده تکمیلی ژاندارمری برای تکمیل آموزش افسران تشکیل شد که بوسیله افسران تحصیل کرده در دانشکده افسری آموزش لازم داده میشد. در سال ۱۳۰۷ ده نفر افسر و غیرنظامی دیپلمه داوطلب از طریق مسابقه انتخاب و به دانشکده ژاندارمری فرانسه برای طی دوره اعزام گردیدند و پس از مراجعت آنها آموزشگاههای ژاندارمری در ایران نیز تشکیل گردید.

در سالهای قبل از شورش ۵۷، تحصیلات افسران ژاندارمری مانند ارتش به ترتیب در دانشکده افسری و دانشگاه نظامی و آخرین مرحله دانشگاه جنگ بود و نیز چون این افسران علاوه بر فنون نظامی ضابطین دادگستری نیز محسوب میشدند میبایست از قوانین حقوقی و جزائی هم اطلاع کافی داشتند بهمین جهت يك دوره ده ماه آموزشی هم برای آنان ترتیب داده میشد که در این مدت اساتید فن کلیه قوانین جزائی و حقوقی را به افسران ژاندارمری میاموختند و برای کادر ژاندارمری افرادی را استخدام میکردند که با دارا بودن سواد کافی دو سال خدمت زیر پرچم را نیز حتما انجام داده باشند. بعلاوه بر اساس تصمیم فرماندهی کل و بنابه به وظایف محوله، افسرانی از ارتش به ژاندارمری و بلعکس منتقل میگرددند.

تمامی حقوق برای انتشارات شهیاد محفوظ است . <http://www.shahyad.cjb.net> ©